ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, Ը. Տարի, Թիւ 330, Ուրբաթ, 22 ԱՊՐԻԼ, 2015

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

ՔՈՒԷՅԹԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՁՕՐԱԿՑԻ ԱՐՑԱԽԻՆ

Աւելի քան երկու շաբաթներ ու համայն հայութիւնը իր ամբողջական զօրակցութիւնը կը յայտնէ Արցախին եւ անոր անզուգական ժողովուրդին դէմ կատարուած ատրպէյճանական ոտնձգութիւններուն նկատմամբ:

Հայ Դատի յանձնախումբերն ու գրասենեակները դեռ կ'արձագանգեն միջազգային ատեաններու մէջ, է՛ւ հանրային, է՛ւ ընկերային համացանցերու միջոցով ու խստիւ կը դատապարտեն ատրպէյճանական վայրագութիւնները, որոնք տեղի ունեցան Ապրիլի առաջին օրերուն:

Արդարեւ, Շաբաթ՝ 16 Ապրիլ 2016ի երեկոյեան ժամը 9:00ին, Քուէյթի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Քուէյթի Հայ Դատի յանձնախումբի կազմակերպած «ՁՕՐԱԿՑԻՆՔ ԱՐՑԱԽԻՆ» դասախօսական երեկոն: Երեկոյ կը հովանաւորէր Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ՝ Գերապատիւ Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպույեան:

Ներկայ էին ազգային մարմիններու եւ միութիւններու ներկայացուցիչներ: Նաեւ ներկայ էր ՀՀ հիւպատոս՝ Պրն. Լեւոն Պետրոսեան:

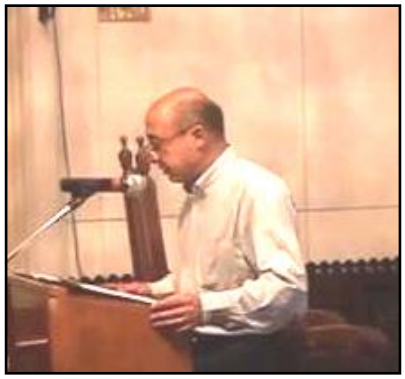

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ պատմաբան՝ Պրն. Յովհաննէս Սերոբեան, որ իր խօսքին մէջ հակիրճ ձեւով անդրադարձաւ Արցախի պատմական դրուածքի եւ Ապրիլի առաջին օրերուն տեղի ունեցած ատրպէյճանական ռազմական գործողութիւններուն մասին:

Ապա Հրայր Դժոխք պատանեկան միութեան անդամ՝ ընկ. Յարութ Գայթանճեան ասմունքեց Համաստեղի «ՀԱՅՈՒ ՈԳԻՆ»:

Օրուան բանախօսն էր յանձնախումբի ատենապետ՝ բժ. Ժան Պէպէճեան: Ան չորս հանգրուաններով ներկայացուց վերջին իրադարձութիւնները, ՀՀ նախագահի վեհանձն կեցուածքն ու խրոխտ յայտարարութիւնները՝ միջազգային բեմերէն, ապա հայ ժողովուրդի միասնական ճիգն ու աջակցութիւնը եւ վերջապէս Հայ Դատի յանձնախումբերու տարած լայնածաւալ աշխատանքը աշխարհիս չորս ծագերուն:

Բանախօսին ելոյթը պարբերաբար ընդհատուեցաւ քանի մը տեսանիւթերու ցուցադրութեամբ:

Աւարտին խօսք առաւ գերապատիւ Հայր Սուրբը: Ան բարձր գնահատեց կազմակերպուած երեկոն, նաեւ օրուան բանախօսը իր հարուստ ներկայացման կապակցաբար, եւ նշեց թէ բառին ամբողջական իմաստով մենք զօրակից ենք Ղարաբաղին, անոր քաջարի բանակին, անվախ ժողովուրդին ու պետութեան: Ղարաբաղի անկախութեան պաշտպանութիւնը եւ հզօրացումը մեզի համար սրբազան պարտաւորութիւն է: Այս օրերուն մա՛նաւանդ՝ երբ Ղարաբաղը յարձակումի ենթարկուած է Ատրպէյճանի կողմէ, մեր ժողովուրդի զաւակները՝ Հայաստանի թէ՛ Սփիւռքի տարածքին, պէտք է իրենց զօրակցութիւնը գործնապէս արտայայտեն Ղարաբաղի պաշտպանութեան գծով, որովհետեւ Ղարաբաղի պաշտպանութիւնը Հայաստանի պաշտպանութիւնն է եւ փոխադարձաբար:

Ներկաները իրենց հոգիներուն մէջ հայրենիքը գրկած աւելի հպարտ ու աւելի վճռակամ քայլերով ու ապրումներով յագեցած՝ վերադարձան իրենց տուները: Վարձքը կատար յանձնախումբի անդամներուն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Եւրոպական Միութեան Դեսպանէն Պատասխան-Նամակ՝ ՀՅԴ Լիբանանի Հայ Դատի Մարմինին

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէն ու Հայ դատի մարմինը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը ուրբաթ, 8 ապրիլ 2016-ին այցելած էր Լիբանանի մէջ Եւրոպական Միութեան դեսպանատուն, ուր դեսպան Քրիսթինա Լասընի երկրէն բացակայութեան պատճառով հանդիպում ունեցած էր դեսպանատան առաջին քարտուղար, քաղաքական բաժանմունքի ղեկավար Մաչիէյ Կոլուպիեւսքիի հետ, որուն ներկայացուցած էր Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւն-Ազրպէյճան շփման գիծին վրայ տիրող կացութիւնը, Լեռնային Ղարաբաղի՝ Ազրպէյճանի կազմ վերադարձի անկարելիութիւնը եւ Եւրոպական Միութենէն իր ակնկալութիւնները: Պատուիրակութիւնը նաեւ նշեալ կէտերը ներառող, դեսպան Լասընիի հասցէագրուած նամակ մը փոխանցած էր Եւրոպական Միութեան դեսպանատան առաջին քարտուղարին:

ՀՅԴ Լիբանանի Հայ դատի մարմինը Եւրոպական Միութեան դեսպան Քրիսթինա Լասընէն ստացաւ պատասխան-նամակ մը, որուն մէջ ան շնորհակալութիւն կը յայտնէ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին մէջ քաղաքայիններու կացութեան նկատմամբ մտահոգութիւն արտայայտող մարմինին նամակին համար:

Դեսպան Լասընը իր նամակին մէջ կը յիշեցնէ այդ առնչութեամբ Եւրոպական Միութեան արտաքին քաղաքականութեան եւ անվտանգութեան հարցերով բարձրագոյն յանձնակատար Ֆեդերիքա Մոկերինիի վերջերս Եւրոպական խորհրդարանին մէջ ուղղած կոչը՝ բռնարարքները անմիջապէս դադրեցնելու, քաղաքայինները թիրախ դարձնելուն վերջ տալու եւ զինադուլը խիստ կերպով յարգելու առումով:

Դեսպանը կը յիշեցնէ, որ Մոկերինի իր խօսքին մէջ վերահաստատած էր Եւրոպական Միութեան ամբողջական զօրակցութիւնը ԵԱՀԿ-ի Մինսքի խմբակին եւ անոր համանախագահներուն ջանքերուն՝ առնչակից երկու կողմերուն կոչ ուղղելով վերսկսելու տագնապի համապարփակ լուծման համար բանակցութիւնները:

Դեսպանը իր նամակով տեղեկացուց, թէ նկատի ունենալով, որ ՀՅԴ Լիբանանի Հայ դատի մարմինին կողմէ իրեն ուղղուած նամակին նիւթը շատ որոշակի է, նամակը պիտի փոխանցէ Պրիւքսէլի մէջ Եւրոպական արտաքին գործերու ծառայութեան այն պաշտօնատարներուն, որոնք կը համակարգեն Լեռնային Ղարաբաղի շրջանին մէջ Եւրոպական Միութեան քայլերը:

«Եւրոպական Միութիւնը առաւելագոյն մտահոգութեամբ կը հետեւի կացութեան, եւ մենք կը յուսանք, որ այս տագնապը լուծուի միայն խաղաղ միջոցներով», կ՚եզրափակէ Եւրոպական Միութեան դեսպանը:

ՀՅԴ Լիբանանի Հայ դատի մարմինը շնորհակալութիւն յայտնեց դեսպան Լասընին իր փոխանցած նամակին նկատմամբ ցուցաբերած հետաքրքրութեան համար եւ նշեց, թէ Հայ դատի մարմինը եւս դեսպանին նման կը յուսայ, որ տագնապը լուծուի խաղաղ միջոցներով՝

աւելցնելով, որ այդ մէկը կրնայ իրականանալ միայն ԵԱՀԿ-ի Մինսքի խմբակին ձեւաչափով բանակցութիւններու միջոցով:

Հայ դատի մարմինը նաեւ այս առիթով կ՚ողջունէ Եւրոպական յանձնաժողովի նախագահ Ժան Քլոտ Եունքերի՝ Եւրոպական խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովին (ԵԽԽՎ) մէջ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին վերաբերող շատ հակիրճ, սակայն նոյնքան յստակ, թիրախաւորուած ու իր տեսակին մէջ աննախադէպ յայտարարութիւնը՝ զայն նկատելով 1994-ի զինադուլի եւ խաղաղ բանակցութիւններու ընտրանքի ամրապնդման յուսալի եւ օրինակելի քայլ մը:

Յիշեցնենք, որ Եունքեր պատասխանելով ԵԽԽՎ-ի մէջ Ազրպէյճանի ներկայացուցիչ Փաշայեւայի՝ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին վերաբերող հարցումին, ըսած էր. «Միակ բանը, որ կրնամ ըսել Ազրպէյճանին, հետեւեալն է՝ դադրեցուցէ՛ք կրակոցը, դադրեցուցէ՛ք կռիւը»:

«Իրանն Ու Ռուսիան Պէտք Է Օգտագործեն Իրենց Կարելիութիւնները Ղարաբաղի Մէջ Խաղաղութեան Հասնելու Համար» Կ՚ըսէ Լարիժանի

Իրանի խորհրդարանի նախագահ Ալի Լարիժանի Մոսկուայի մէջ «Վեսթնիք Քաւքազա»-ի հարցումին պատասխանելով յայտնած է, որ Իրանն ու Ռուսիան պէտք է իրենց կարելիութիւնները օգտագործեն Ղարաբաղի մէջ խաղաղութեան հասնելու համար՝ աւելցնելով, որ այդ շրջանին մէջ բաւարար իրարանցում եւ պատերազմներ կան, եւ այդ պատճառով պէտք չէ արտօնել, որ նոր պատերազմ ծագի:

Լարիժանի նշած է, որ ղարաբաղեան տագնապը Իրանի իսլամական հանրապետութեան ուշադրութիւնը գրաւող շրջանային գլխաւոր հարցերէն մէկն է: Ան յայտնած է, որ Մոսկուա կատարած այցելութեան ընթացքին ղարաբաղեան տագնապի լուծման հարցով աշխուժ բանակցութիւններ ունեցած է Ազրպէյճանի իր պաշտօնակից Օքթայ Ասատովի հետ:

«Մենք մեր ռուս բարեկամներուն հետ համակարծիք ենք, որ պէտք չէ արտօնենք, որ պատերազմի կրակը տարածուի շրջանին մէջ: Այդ պատճառով երկու երկիրները՝ Իրանն ու Ռուսիան, պէտք է գործի դնեն իրենց ջանքերը, օգտագործեն իրենց կարելիութիւնները այն բանին համար, որպէսզի Ազրպէյճանն ու Հայաստանը համոզեն այդ խնդիրը լուծելու քաղաքական ուղիով», ըսած է ան:

«Արմէնփրես»՝ յղում կատարելով «ԼայֆՆիուզ»-ին, կը հաղորդէ, որ Լարիժանի յորդորած է չարտօնել Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի հետագայ ծաւալումը:

Ան 20 ապրիլին Տուման նախագահ Սերկէյ Նարիշքինի հետ ունեցած հանդիպումին ընթացքին յայտարարած է, որ Լեռնային Ղարաբաղի շրջանին մէջ կացութիւնը բաւական անկայուն է:

«Մեզի անհրաժեշտ չէ աշխարհի վրայ յաւելեալ պատերազմ մը: Ես այդ տագնապը քննարկած եմ Ազրպէյճանի նախագահին հետ: Ռուսիան ու Իրանը այլ պետութիւններու հետ համագործակցութեամբ պէտք է ամէն ինչ ընեն, որպէսզի Լեռնային Ղարաբաղի մէջ պատերազմ տեղի չունենայ», աւելցուցած է Իրանի խորհրդարանի նախագահը:

«Մենք Մէկ Բանէ Կը Վախնանք Միայն՝ Ապրիլ Պատուազուրկ Եւ Անազատ» Շեշտեց Նախագահ Սերժ Սարգսեան

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանն ու Լեռնային Ղարաբաղի նախագահ Բակո Սահակեանը 19 ապրիլին Արցախի մէջ այցելած են պաշտպանութեան բանակի զօրամասերէն մէկը եւ 2-5 ապրիլին հակառակորդին սանձազերծած ռազմական գործողութիւններուն ընթացքին Լեռնային Ղարաբաղի պետական սահմանը պաշտպանելու ատեն ցուցաբերած արիութեան ու խիզախութեան համար պետական պարգեւներ, առաջին եւ երկրորդ աստիճանի «Մարտական խաչ» շքանշաններ, «Արիութեան մետալ» եւ «Մարտական ծառայութեան» մետալ յանձնած են զօրամասերու հրամանատարներուն եւ խումբ մը զինուորներու:

Նախագահ Սարգսեան շնորհակալութիւն յայտնած է հայրենիքի զինուորներուն եւ անփորձանք ծառայութիւն մաղթած անոնց:

«Դուք անգամ մը եւս ցոյց տուիք բոլորին, թէ ո՛վ է հայ զինուորը, ո՛վ է հայրենիքի զինուորը: Երբ անհրաժեշտ է կռուիլ, դուք կը դառնաք ամէնէն կարգապահ, ամէնէն հնարամիտ եւ ամէնէն մարտունակ զինուորը:

Տարիներ առաջ ես ըսած եմ, որ եթէ մենք պարտադրուած ըլլանք պատերազմելու, ապա այսօրուան զինուորն ու սպան պիտի կռուին ոչ պակաս քաջ, քան իրենց հայրերը, իրենց պապերը, իրենց աւագ ընկերները: Դուք ապացուցեցիք, որ շատ աւելի մարտունակ էք, շատ աւելի քաջ էք, շատ աւելի տոկուն էք: Ժամանակները կը փոխուին, կը փոխուին պատերազմելու միջոցները, բայց բարոյահոգեբանական որակները կը մնան նոյնը: Կը մնան նոյնը ու կը յաղթեն: Զինուորը հակառակորդին բան չունի ըսելու. զինուորը հակառակորդին իր ըսելիքը կ՛ըսէ պատերազմի դաշտին վրայ, եւ փա՛ռք ձեզի, ի դէմս ձեզ՝ մեր բոլոր սպաներուն ու զինուորներուն, որոնք կրցան իրենց ըսելիքը ըսել: Այդ դաժան օրերուն որեւէ հայ զինուոր ու սպայ չէ լքած իր մարտական դիրքը, նուիրումով կռուած է մինչեւ վերջ: Ինչպէ՞ս չհպարտանաս այն զինուորով, որ, կրակելով մինչեւ վերջին փամփուշտը եւ ըլլալով վիրաւոր, նռնակ կը պայթեցնէ, որպէսզի իրեն հետ տանի նաեւ հակառակորդին զինուորները: Ինչպէ՞ս հնարամիտ չանուանես այն զինուորը, որ նռնականետէ կրակած եւ ոչնչացուցած է ուղղաթիռ: Ինչպէ՞ս չհպարտանաս այն զինուորով, որ մարտի ընթացքին շարքէն դուրս կը հանէ հակառակորդի հինգ զրահամեքենայ:

Մեզի համար թանկ է իւրաքանչիւր զինուորի, իւրաքանչիւր սպայի կեանքը, իսկ Ազրպէյճանի մէջ իրենց քաղաքական նկրտումներուն յագուրդ տալու համար պատրաստ են մահուան բերան ուղարկել հարիւրաւոր, հազարաւոր զինուորներ:

Փա՛ռք ձեզի, հայրենիքի զինուորներ, փա՛ռք մեր նահատակներուն, փա՛ռք մեր զօրքին: Ես նոյնիսկ մէկ վայրկեան չեմ կասկածիր, որ մենք բոլորս միասին, իւրաքանչիւրս պիտի կատարենք հայրենիքի զինուորի պարտականութիւնները, իսկ այդ պարտականութիւնները սուրբ են: Անփորձանք ծառայութիւն կը մաղթեմ: Փա՛ռք ձեր ծնողներուն, փա՛ռք այն ընտանիքներուն, ուր դուք ծնած եւ դաստիարակուած էք, փա՛ռք ձեր ուսուցիչներուն: Շնորհակալ եմ», իր խօսքին մէջ ըսած է նախագահ Սերժ Սարգսեան:

Հայկական երկու հանրապետութիւններուն նախագահները այնուհետեւ այցելած են Ստեփանակերտի կեդրոնական զինուորական հիւանդանոց, ուր բուժում կը ստանայ «Արիութեան մետալ»-ով պարգեւատրուած զինուոր, կրտսեր քսանապետ Վրէժ Բզնունի: Հայաստանի նախագահը անոր յանձնած է պետական բարձր պարգեւը, շնորհակալութիւն յայտնած եւ մաղթած շուտափոյթ ապաքինում: Նախագահներ Սերժ Սարգսեան եւ Բակօ Սահակեան նաեւ այցելած են բուժուող միւս զինուորներուն:

Հանդիպում՝ Ասորական Եւ Եզիտիական Կազմակերպութիւններու Ներկայացուցիչներուն Հետ

ՀՅԴ Մամլոյ դիւանը կը հաղորդէ, թէ 20 ապրիլին «Քրիստափոր Միքայէլեան» կեդրոնին մէջ, ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ Սպարտակ Մէյրանեան եւ ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի ներկայացուցիչ Աղուան Վարդանեան հանդիպում ունեցած են Եւրոպայի Ասորիներու միութեան նախագահ Լահտօ Հոպիլի, Եզիտիական «Սինջար» խորհուրդի նախագահ Ֆիքրեթ Իկրեքի, Ֆրանսայի եզիտիական կազմակերպութիւններու դաշնութեան նախագահ Թամազ Տասենի, «Մետիա Շանկալ» եզիտիներու ազգային միաւորում հասարակական կազմակերպութեան նախագահ Ամօ Շարոյեանի եւ Ռուսիոյ Քամչաթքայի երկրամասի պատգամաւոր Ռաշիտ Շամոյեանի հետ:

Հիւրերը նշած են, որ իրենց ժողովուրդները Հայաստանի մէջ գտած են իրենց երկրորդ հայրենիքը: Ոչ մէկ տեղ անոնք իրենց սեփական իրաւունքներուն չեն արժանացած այնպէս, ինչպէս է պարագան Հայաստանի մէջ:

Ներկաները անդրադարձած են անհանգիստ շրջանին մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններուն եւ եղբայր ժողովուրդներուն բաժին ինկած փորձութիւններուն: Քննարկուած են տարբեր երկիրներու եւ միջազգային կազմակերպութիւններու մէջ համագործակցելու եւ ընդհանուր աշխատանքները համադրելու խնդիրը:

WWW.AZTAGDAILY.COM

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Ուաշինկթրն. «Կոլանը Իսրայէլի Մէկ Մասը Չէ»

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ճոն Քըրպի՝ մեկնաբանելով Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի այն յայտարարութիւնը, թէ Կոլանը «յաւիտեանս պիտի մնայ իսրայէլեան գերիշխանութեան տակ», շեշտեց, որ իր երկիրը Կոլանի բարձունքները Իսրայէլի մէկ մասը չի նկատեր:

«Այս հարցին նկատմամբ Միացեալ Նահանգներու կեցուածքը չփոխուեցաւ եւ ատոր համակարծիք են թէ՛ դեմոկրատական, թէ՛ ալ հանրապետական վարչակազմերը», ըսաւ Քըրպի՝ շեշտելով. «Այս հողերը Իսրայէլի մէկ մասը չեն, եւ անոնց կարգավիճակը պէտք է ճշդուի բանակցութիւններուն ճամբով, սակայն Սուրիոյ ներկայ կացութիւնը ատիկա չ՛արտօներ»:

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարարութիւնը իր կարգին արձագանգելով Նեթանիահուի յայտարարութեան նշեց. «Կոլանի բարձունքները Սուրիոյ հողամասերուն մէկ անբաժանելի մասն են»:

Արաբական Լիկան Կը Դատապարտէ Նեթանիահուի՝ Կոլանը Իսրայէլեան Նկատող Յայտարարութիւնը

Արաբական լիկան դատապարտեց Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի՝ Սուրիոյ Կոլանի բարձունքներուն վերաբերող յայտարարութիւնը՝ նշելով, որ ատիկա գրգռիչ յայտարարութիւն մըն է, որուն նպատակը խաղաղութեան միջազգային ջանքերը ձախողութեան մատնելն է:

Արաբական լիկան հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով յայտնեց, որ Կոլանի բարձունքներէն Իսրայէլի չհեռանալուն վերաբերեալ Նեթանիահուի յայտարարութիւնը մագլցողական քայլ մըն է, ինչպէս նաեւ միջազգային օրէնքի, ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովի, Ապահովական խորհուրդի, մարդկային իրաւանց եւ Ժընեւի համաձայնութեանց բացայայտ խախտում մը:

Արաբական լիկան զգուշացուց Իսրայէլը ներկայ սուրիական տագնապը օգտագործելէ՝ արդարացնելու համար սուրիական, արաբական Կոլանի բռնագրաւումը՝ ընդգծելով «արաբական եւ սուրիական բռնագրաւեալ Կոլանի արաբականութիւնը եւ արաբական հողերու այդ բաժինին վրայ սուրիացի արաբ ժողովուրդի գերիշխանութեան իրաւունքը»:

Արաբական լիկան նշեց, որ ՄԱԿ-ի մարդկային իրաւանց յանձնախումբի 21 մարտ 2016-ին գումարած 31-րդ նստաշրջանին ընթացքին որդեգրուած որոշումը հաստատած է, որ սուրիական բռնագրաւեալ Կոլանի բնոյթն ու իրաւավիճակը փոխելու նպատակով Իսրայէլի որդեգրած բոլոր օրէնսդրական եւ վարչական տնօրինումները չեղեալ են ու յստակ բռնաբարում մը միջազգային օրէնքին եւ Ժընեւի համաձայնութիւններուն:

WWW.AZTARAR.COM

Քերրի Եւ Զարիֆ Յաջողած Են Յառաջընթացի Հասնիլ «Շարք Մը Առանցքային Հարցերու» Շուրջ

«ՌԻԱ Նովոսթի» կը հաղորդէ, որ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Ճոն Քերրի յայտարարած է, որ իրանցի իր պաշտօնակից Մոհամեդ Ճաւատ Զարիֆի հետ Նիւ Եորքի մէջ տեղի ունեցած հանդիպումին ընթացքին կարելի եղած է յառաջընթաց արձանագրել շարք մը առանցքային հարցերու շուրջ:

«Մենք բոլորս կ՛աշխատինք, որպէսզի Գործողութիւններու միացեալ համապարփակ ծրագիրը (Իրանի հիւլէական թղթածրարին շուրջ համաձայնագիրը) կատարուի ճիշդ այնպէս, ինչպէս նախատեսուած է: Եւ որ համաձայնագիրի բոլոր կողմերը օգուտ ստանան ատկէ: Մենք այսօր քննարկեցինք շարք մը հանգուցային հարցեր, անոնց շուրջ հասանք որոշ յառաջընթացի: Մենք համաձայնեցանք հանդիպիլ 22 ապրիլին՝ կլիմայի վերաբերեալ համաձայնագիրի ստորագրումէն ետք, որպէսզի ամրապնդենք այն բաները, որոնց շուրջ մենք խօսեցանք», ըսած է Քերրի:

Զարիֆ իր կարգին հաստատած է, որ Քերրիի հետ հանդիպումին ընթացքին քննարկած է «հիւլէական ծրագիրին» վերաբերեալ համաձայնագիրի գործադրութեան հարցը:

«Մենք քննարկեցինք այն, թէ ինչպէ՛ս պիտի գործադրենք Իրանի վերաբերեալ Գործողութիւններու միացեալ համապարփակ ծրագիրը, որպէսզի երաշխաւորուի, որ մենք պիտի ստանանք այն օգուտը, որուն իրաւունքը ունի Իրանը համաձայնագիրի իրագործումէն», ըսած է Զարիֆ:

«ՌԻԱ Նովոսթի» կը նշէ, որ Իրանը իր հիւլէական ծրագիրին վերաբերեալ միջազգային ընտանիքին հետ համաձայնագիրի կնքումէն եւ միջազգային պատժամիջոցներու չեղեալ յայտարարուելէն ետք կը ձգտի մուտք ապահովել Միացեալ Նահանգներու ելեւմտական համակարգ: Միացեալ Նահանգներու վարչակազմը առայժմ վերջնական որոշում չէ տուած այդ առնչութեամբ: Այդ որոշումին դէմ կ՛արտայայտուի Քոնկրէսի հանրապետական մեծամասնութիւնը:

WWW.TERT.AM

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ի Խնդիր Նոր Քաղաքական Մշակոյթի

Նախ՝ քանի մը արագ նշումներ:

Անցնող շաբթուան ընթացքին նախագահ Սերժ Սարգսեան յայտարարեց, թէ պատերազմի ճակատին վրայ մենք կը կռուէինք 1980-ական թուականներու զէնքերով: Այս յայտարարութիւնը աղմուկ բարձրացուց կարգ մը հայ մեկնաբաններու մօտ, որոնք փութացին յայտարարելու, որ սա պետական գաղտնիք է, ինչպէ՞ս կարելի է նման բան ըսել, եւ եթէ այդպէս է, հապա ինչո՞ւ հայկական բանակը չէինք զինած արդիական զէնքերով եւ այլն:

Սկիզբէն իսկ յստակացնենք, թէ այս յօդուածագիրը երբեք պաշտպան փաստաբանը (կամ սիրահարը) չէ եղած Հայաստանի նախագահին վարած արտաքին կամ ներքին քաղաքականութեան: Սակայն նախագահը չըսաւ, թէ մենք արդիական զէնքեր չունինք: Ան պարզապէս ըսաւ, թէ մենք 80-ական թուականներու զէնքերով զսպեցինք 2016-ի զէնքերով մինչեւ ակռաները զինուած ազրպէյճանական բանակը:

Իրականութեան մէջ սա հարուած մըն էր Ազրպէյճանի ներքին բարոյական կորովին: Հիմա այլեւս Պաքուի ղեկավարութի՛ւնը թող բացատրէ իր ժողովուրդին, թէ ինչպէ՛ս իր արդիական ու հսկայական զինանոցով չկրցաւ կացութիւնը շրջել սահմանի ամբողջ երկայնքին ու այդ ալ՝ երբ հայերը կը կռուէին 80-ականներու զէնքերով:

Իսկ մեր գիտունիկ մեկնաբաններէն ոմանք, փոխանակ այս կէտը շեշտելու, փոխանակ այս քարոզչական զէնքը գործածելու թշնամի՛ն դէմ, զայն կեղծ փաստարկներով ուղղեցին ներհայկական ճակատին: Նոյն այս բնագաւառէն ներս կան անշուշտ քննելի այլ հարցեր, սակայն հիմա յաւելեալ մեկնաբանութիւնները աւելորդ համարելով՝ անցնինք մեր այսօրուան նիւթին:

Մեր նախորդ յօդուածը եզրափակած էինք՝ շեշտելով, որ «Սփիւռքն ու Հայաստանի ղեկավարութիւնը պարտաւոր են արժանի ըլլալու մեր հայրենաբնակ ժողովուրդին ու վերածնած բո՛ւն Հայաստանին»:

Այս պատերազմը կարեւոր փորձաքար մը հանդիսացաւ Հայաստանի ներքին քաղաքական կառավարման համակարգին ու այդ համակարգը գլխաւորող քաղաքական ընտրանիին համար: Անշուշտ պատերազմի պէտքը չկար նոյն այս շրջանակներուն յոռի բարքերը տեսնելու համար: Սակայն կան քանի մը կարեւոր խնդիրներ:

Պատերազմի առաջին իսկ օրը նախագահը յայտարարեց մեր նահատակուած եւ վիրաւոր զինուորներուն մասին եւ նշեց մինչեւ այդ պահը անհետ կորսուած զինուորներու պարագան: Մեր դիտարկումով, անհետ կորսուածներու շարքին էր նաեւ արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալբանդեանը® Բանակը ոչ միայն 18 տարեկան շարքային զինուորներով, այլ նաեւ իր սպայակազմով կը կռուէր: Նահատակուած սպաներու թիւը ինքնին կը վկայէ անոնց մարտունակութեան ու անձնազոհութեան մասին: Անոնք ապահով ապաստանարաններէն հրահանգ տուողներ չէին. անոնք իրենց զինուորները կ՛առաջնորդէին խրամատներուն մէջ:

Պաշտպանութեան նախարարութեան բանբեր Արծրուն Յովհաննիսեան, օրինակելի արհեստավարժութեամբ, ժամ առ ժամ տեղեկութիւններ կը փոխանցէր ռազմադաշտի կացութեան մասին: Բայց ո՞ւր էր մեր «դիւանագիտական բանակի» հրամանատար նախարարը:

Գաղտնիք չէ, որ մեր երկրի ղեկավար ընտրանիին մօտ ընդհանրացած է սեփական շահեր հետապնդելու ձգտումը: Այս պատերազմին բերումով վճիտ ձեւով դիմափոխուած է մեր ժողովուրդն ու երկիրը. այլեւս կարելի չէ զանոնք կառավարել սեփական շահեր հետապնդելու ներքին տրամաբանութեամբ: Ժողովրդային այս վճիտ ալիքը, մարտունակութեան ու միասնութեան այս դրսեւորումը յստակ պատգամ փոխանցեց յստակ հասցէներու: Պետութեան միջոցներու չարաշահումով յղփացած պաշտօնատարները այսօր գլխիկոր պէտք է անդրադառնան, որ այն գրասենեակները, ուր իրենք ցարդ պաշտօնավարած են, այլեւս իրենց տեղը չէ: Իտէալը կ՛ըլլայ այն, որ նոյն այդ մարդիկը «մեղայի գան» ու սուսիկ-փուսիկ հեռանան՝ փոխանակ զինուորական տարազ հագուելով «սելֆիներ» նկարուելու: Որովհետեւ ժողովուրդը կը տեսնէր նոյն այս մարդոց կառուցած դղեակները, կը տեսնէր անոնց յղփացած ապրելակերպը, սակայն այս բոլորով հանդերձ, նոյնացաւ բանակին հետ, երբ հայրենիքին վտանգ սպառնաց:

Հիմա նոյն այդ դղեակատէր պաշտօնատարներուն կ՛իյնայ խաղաղօրէն քաւել հայրենիքին դէմ իրենց գործած մեղքերը:

Մեր կարծիքով, նախագահը կրնայ եւ պարտաւոր է հիմնական փոփոխութիւններ մտցնելու կարգ մը նախարարութիւններէ ներս, այն տրամաբանութեամբ, որ այդ փոփոխութիւնները յանգին համապատասխան համակարգի առողջացման: Սա քաղաքական մշակոյթի բարեփոխման գործնական քայլ կարելի է համարել: Եւ այս իմաստով, պէտք է թիկունք կանգնիլ նախագահին կողմէ առնուելիք քայլերուն:

Քաղաքական մշակոյթի ներկայ արատաւոր երեւոյթներէն մէկն ալ տնտեսական մենաշնորհներու խնդիրն է: Նախքան պատերազմը՝ տնտեսութեան նախարար Արծուիկ Մինասեան յայտարարած էր, թէ այս բնագաւառէն ներս լուրջ բարեփոխումներու թղթածրար մը կը պատրաստուի: Այս գործընթացը արագացնելու պահն է հիմա: Երբ սկսի այս գործընթացը, մեր կարծիքով, ինքնաբերաբար լուծման հունի մէջ կը մտնէ նաեւ երկրէն դրամագլուխի փախուստի հարցը (որ ի դէպ, ունի նաեւ համակարգային դրդապատճառներ):

Սկսած է հասուննալու այս բոլոր հարցերը քննարկելու ժամանակը՝ առանց ամբոխավարութեան ու փողոցային դրսեւորումներու: Տեսէ՛ք, քաղաքական կառավարման ներքին կարգուսարքը բարեփոխելու ուղղութեամբ, Հայաստանի մէջ կատարուած է օրինական լուրջ քայլ՝ սահմանադրական բարեփոխումներով: Այս օրինական բարեկարգումը այսօր կ՛անցնի իր «կրակի մկրտութիւնը» (ինչպէս կը հաստատէ իմ գաղափարակից երէց ընկեր Կարօ Արմենեան): Մեր հաւաքական ճիգը պիտի ըլլայ այն, որ վարչական փոփոխութիւնները ե՛ւս կատարուին նոյն այս ներքին տրամաբանութեան հիման վրայ:

Մեր ժողովուրդը ազդանշանը տուած է արդէն վերածնող Հայաստանի մը: Երկրի քաղաքական ղեկավարութեան կ՛իյնայ քայլ պահել ատոր հետ ու ստեղծուած այս հսկայական «դրամագլուխը» ծառայեցնել երկրի բարգաւաճումին եւ ուժեղացումին:

Որպէսզի շատ մօտիկ ապագային մեր պետական գրասենեակներուն մէջ, վերէն վար, տեսնենք պաշտօնատարներու այն սերունդը, որ ինքզինք պիտի նկատէ ժողովուրդին ծառան, ոչ թէ տզրուկը:

Հիմա խելամիտ քայլերու պատմական ժամանակն է: Բայց մենք չաւարտեցինք:

ՎԱՉԷ ԲՐՈՒՏԵԱՆ

www.armenianprelacykw.org

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Առաջնորդը Մօտէն Ծանօթացաւ «Հայաստան. Բաց Վէրք Մը» Ցուցահանդէսին

12 ապրիլին թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեան մօտէն ծանօթացաւ «Հայաստան. բաց վէրք մը» ցուցահանդէսին, անոր պաշտօնական բացումէն քանի մը օր առաջ:

Նշենք, որ Կլենտէյլ քաղաքի եւ անոր Գրադարան, արուեստներ ու մշակոյթ բաժանմունքին, ինչպէս նաեւ Ամերիկահայութեան թանգարանին համագործակցութեամբ «Հայաստան. բաց վէրք մը» խորագրուած ցուցահանդէսի պաշտօնական բացումը տեղի պիտի ունենայ 16 ապրիլին, Կլենտէյլի «Պրենտ» գրադարանի եւ արուեստի կեդրոնի սրահին մէջ եւ պիտի երկարի մինչեւ 11 Յունիս:

Առաջնորդ սրբազանը ամերիկահայութեան թանգարանի վարչութեան անունով իր ուրախութիւնը յայտնեց, որ առիթը ունեցաւ մօտէն ծանօթանալու հայութեան մշակոյթին եւ պատմութեան նուիրուած սոյն զգայացունց ցուցահանդէսին:

«Հայաստան. բաց վէրք մը» ցուցահանդէսը անցեալ տարի ցուցադրուած էր Մեքսիքօ Սիթիի Ցիշողութեան եւ հանդուրժողութեան թանգարանին մէջ, Հայոց ցեղասպանութեան հարիւրամեակին առիթով: Անիկա նուիրուած է հայ մշակոյթին, Ցեղասպանութեան յուշերուն եւ արդարութեան հասնելու ջանքերուն՝ լուսարձակի տակ առնելով պատմական իրողութիւններն ու անոնց հետեւանքները՝ վերապրողներու եւ ականատեսներու վկայութեանց ընդմէջէն:

Ամերիկահայութեան թանգարանին նպատակն է լուսարձակի տակ առնել հանդուրժողութեան, ինչպէս նաեւ Միացեալ Նահանգներու ցեղային եւ մշակութային տարբեր խմբաւորումներու համակեցութեան կարեւորութիւնը՝ ամերիկահայութեան փորձառութեան ընդմէջէն:

Համազգայինի 2014-2018 Քառամեակի 7-րդ Եռակողմանի Ժողով

2-3 ապրիլին Նիւ Եորքի Վուտսայտ շրջանի Հայ կեդրոնին մէջ կայացաւ Համազգային հայ կրթական եւ մշակութային միութեան Հիւսիսային Ամերիկայի շրջանային վարչութիւններու 2014-2018 քառամեակի 7-րդ եռակողմանի ժողովը, որուն կը մասնակցէին միութեան Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան ու Արեւմտեան եւ Քանատայի շրջանային վարչութեանց 13 անդամներ, ինչպէս նաեւ՝ Կեդրոնական վարչութենէն անդամներ Վիգէն Թիւֆենքճեանը (Քանատա) եւ Հրայր Պարոնեանը (Միացեալ Նահանգներ): Ժողովականները կու գային Լոս Անճելըսէն, Ուաշինկթընէն, Նիւ Եորքէն, Նիւ Ճըրզիէն, Ֆիլատելֆիայէն եւ Մոնրէալէն:

Երկօրեայ ժողովի քննարկումները կ՛ընդգրկէին ամերիկահայ եւ քանատահայ կրթական եւ մշակութային կեանքին վերաբերող այլեւայլ հարցեր, որոնց շարքին՝ Միացեալ Նահանգներու եւ Քանատայի տարածքին Համազգայինի գործունէութեան ծիրի ընդլայնումն ու կրթական մարզին մէջ յաւելեալ դերակատարութիւն ստանձնելու խնդիրները, նիւթական կռուաններու ստեղծման միջոցներու որոնումը եւ հայ մշակոյթը նորահաս սերունդներուն ծանօթացնելու եւ մերձեցնելու արդի ձեւերը: Եռակողմանի ժողովը նաեւ վերջնական որոշումներ կայացուց ArtLinks Երիտասարդական ցանցի երկրորդ հաւաքին վերաբերեալ, որ այս տարի տեղի պիտի ունենայ Քանատայի մէջ, 30 Յունիսէն 3 յուլիս:

Երկօրեայ այս ժողովին մասնակիցները վերահաստատեցին Համազգայինի Հիւսիսային Ամերիկայի կառոյցներու ներուժը համախմբող այս եւ նման նախաձեռնութիւններու կարեւորութիւնը՝ առ ի լաւագոյնս ծառայութիւն հայ ազգին:

Արցախի Զօրակցութեան Հաւաք Մոնթէվիտէոյի Մէջ

13 ապրիլին մայրաքաղաքի կեդրոնական հրապարակներէն «Ազատութիւն» հրապարակին վրայ տեղի ունեցաւ բողոքի ցոյց՝ մասնակցութեամբ հայ եւ ոչ հայ ցուցարարներու եւ պատկան մարմիններու ներկայացուցիչներու: Զգալի էր յատկապէս երկսեռ երիտասարդներու ներկայութիւնը, որոնք կազմակերպուած շարքերով, անցորդներուն կը բաժնէին յատուկ պատրաստուած թռուցիկներ՝ բողոքի ցոյցի նպատակի մասին:

Լրատուամիջոցներու թէ՛ տեղական եւ թէ՛ միջազգային բազմաթիւ լրագրողներ հարցազրոյցներ կատարեցին գաղութի պատկան մարմիններու պատասխանատուներուն հետ, որոնցմէ շատերը ուղղակի եթերի միջոցով:

Հաւաքի ընթացքին կարդացուեցաւ ուրուկուէյահայ երիտասարդական միութիւններուն կողմէ պատրաստուած եւ Ազրպէյճանի ոճիրները խիստ դատապարտող յայտարարութիւն մը:

Հաւաքը շարունակուեցաւ ազգային, յեղափոխական, ինչպէս նաեւ Արցախի նուիրուած երգերով:

ԿՆՈՋԱԿԱՆ

Հայոց Ցեղասպանութիւնը Եւ Հայ Կիներու Կրկնակի Ցաւը

Քրտական ծագումով թուրք լրագրող Մուզգան Հալիս «Տեմոքրաթ Հապեր» կայքէջին վրայ 2014-ին լոյս տեսած յօդուածով մը հետեւեալը գրած է Հայոց ցեղասպանութեան հետեւանքով կրկնակի տուժած հայ կիներուն մասին:

«Ցեղասպանութիւնը հայ կիներուն համար կրկնակի ցաւ էր, քանի որ անոնց համար ատիկա միաժամանակ բռնաբարութիւն, բռնի ամուսնութիւն, ստրկացում կը նշանակէր:

Բռնաբարութիւններ

1915 թուին հայ կիները թէ՛ իրենց հայրենիքէն արտաքսուեցան, թէ՛ իրենց ամուսիններն ու եղբայրները կորսնցուցին, թէ՛ իրենց զաւակներէն զրկուեցան եւ թէ՛ պարբերական բռնաբարութիւններու զոհ դարձան:

Մինչեւ օրս այդ թեմայով ուսումնասիրութիւններու թիւը շատ քիչ է: Ողջ մնացածները իրենց բանաւոր պատմութիւններուն մէջ բռնաբարութիւնները կա՛մ կը մեղմացնեն, կա՛մ ալ կը շրջանցեն: Ասիկա ցոյց կու տայ, որ կիները խօսիլ չեն ցանկար այդ բռնութիւններուն մասին:

Առեւանգուած, Իսլամացած Կիներ

Հայ կիները ցեղասպանութեան պատճառով ենթարկուեցան նաեւ բռնի իսլամացումի: Ենթադրութիւններ կան, որ 200 հազար հայ կիներ ցեղասպանութեան ընթացքին եւ անկէ ետք իսլամացուեցան, ձուլուեցան, քրտական, թրքական կամ արաբական «ծագում» ձեռք բերին…

Հայ կիներուն հանդէպ իրագործուած բռնաբարութիւններուն յաջորդեցին բռնի ամուսնութիւնները:

Իսլամացած կիներ ժամանակի ընթացքին կը մոռնային իրենց ինքնութիւնն ու մայրենին: Անոնցմէ շատերը իրենք զիրենք եւ իրենց հարազատները փրկելու համար բացի իսլամացումէ՝ ուրիշ ելք չէին ունենար:

Տատիկներուն Դաջուածքները

Իսլամացած կիները աւելի ուշ մահմետական տղամարդոց հետ կ՛ամուսնանային եւ, ըստ աւանդութեան, հինա կը քսէին: Այդ հինաները կամ դաջուածքները ուրիշ նշանակութիւն ալ ունէին: Շարժապատկերի բեմադրիչ Սիւզան Խարտալեանի «Մեծ մօրս դաջուածքները» ժապաւէնը այս նիւթն է, որ կ՛արծարծէ: Ժապաւէնը Հայոց ցեղասպանութիւնը վերապրած, ստիպուած «մարմինը վաճառած» հազարաւոր մոռցուած կիներու մասին է: Անոնց մարմիններուն վրայ ուրիշներէն տարբերելու համար դաջուածքներ կային:

Ա. Համաշխարհային պատերազմէն ետք հայկական միութիւններ եւ միսիոնարական կազմակերպութիւններ փորձեցին ազատել առեւանգուած կիները: Յատկապէս դանիացի

միսիոնար Քարեն Եփփէն, արաբ ցեղախումբերու ղեկավարներուն հետ համաձայնութեան գալով, երկու հազար կիներ ազատ արձակեց:

Գերիներու Շուկան

Հայ կիներու վերապրած մէկ այլ դաժանութիւններէն գերիներու շուկաները: Այդ մասին կարելի է կարդալ Իվ Տերսոնի՝ Մարտինի ցեղասպանութեան մասին պատմող գիրքին մէջ: Հեղինակը կը պատմէ, որ հայ կիները կ՛աշխատցնէին որպէս սեքս-ստրուկներ:

Տերսոնի համոզումով, Օսմանեան կայսրութեան մէջ, հակառակ 1989 թուականէն ստրուկներու շուկաներու պաշտօնապէս վերացման, մինչեւ պատերազմի աւարտը հայ կիներուն եւ երեխաներուն համար այդ շուկաները կը գործէին:

Վաճառողները իրենց «ապրանքէն» արագ ձերբազատելու նպատակով՝ հայերու գինը շատ ցած կը գնահատէին: 5-7 տարեկան երեխաները կը վաճառուէին 5-20 ղրուշով, ինչ որ կը համապատասխանէր մէկ գառնուկի գինին: Երիտասարդ աղջիկը կամ 14-15 տարեկան պատանին 2-3 մէճիտիէով: Գիները կը փոխուէին՝ պայմանաւորուած հայու ընտանիքին ունեցած դիրքով: Այդ կիներուն կամ աղջիկներուն տիրացողները ապագային կրնային օրինական

ճամբաներով ձեռք բերել անոնց ունեցուածքը:

Ձեր խուժ խուժանին ժանիքներով ժանտ
Յօշեցի՛ք մեր Հողն անոյշ եւ կանաչ:
Բայց մե՛նք՝ դարեղէն Մասի՛ս աննուաճ՝
Գալիքի բարձրէն կ՛որոտա՛նք.
– Ներկա՛յ...
Ձեր ճանկերուն դէմ՝ մենք ժա՛յռ պողպատեայ,
Ձեր հեղեղին դէմ՝ մենք թո՛ւմբ անվտանգ,
Կա՛նք ու կը մնա՛նք աշխարհի վրայ...

ԺԱԳ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Հ.Օ.Մ.

ՔՈՒԷՅԹ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

<<ԾԱՔԷ>> Պարախումբի ելոյթ

Ղեկավարութեամբ՝ Հայրենի պարուսոյց / Տիկ. Աննա Ծմաւոնեանի

Հովանաւորութեամբ՝
Քուէյթի եւ Շրջակայից Թեմի Առաջնորդ
Գերպ. Տ. Մասիս Ծ. վրդ. Ջօպույեանի

Կազմակերպութեամբ՝
ՀՕՄ ՔՄՄ- ի վարչութեան

Մասնակցութեամբ՝
ԳՈՀԱՐ երգչախումբի մեներգչուհի
ԷԼՅԱ ԹԱԾՉԵԱՆ-ի

Տեղի կ՛ունենայ
Ուրբաթ, 13 Մայիս 2016 -ին,
երեկոյեան ժամը 7:30- ին, Սալմիյէ-ի
Ապտըլ Հուսէյն Ապտըլ Ռիտա սրահէն ներս:

Տոմսերը ապահովելու համար դիմել հետեւեալ ընկերուհիներուն

Ընկի. Մակի Թադոյեան	66172300
Ընկի. Անժելա Սարգիսեան	97221156
Ընկի. Նազիկ Սիւմպիւլեան	99338334

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

«ԿԱՆՔ ԵՒ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆՔ»

Հովանաւորութեամբ՝

Գերապատիւ՝ Տ. Մասիս Ծ. Վրդ. Զօպուեանի

Կազմակերպութեամբ՝

Քուէյթի Քրիստափոր Երիտասարդաց եւ Հրայր Դժոխք Պատանեկան Միութիւններու

Տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 23 Ապրիլ 2016ի երեկոյեան ժամը 8:30ին, Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ: